

Kako ste izvedeli za mladinski dan v San Martinu? Po socialnih omrežjih ali po plakatu na stenčasu v slovenskem domu? Ali pa vas je kdo osebno nagovoril, naj pridete v nedeljo, 4. novembra 2018, v Slovenski dom San Martin. Obveščevalna služba je dobro delovala in mnoge pritegnila na srečanje, na katerem so mladi praznovali 50. Mladinski dan v San Martinu in 66. Skupni mladinski dan. Ali pa kot oni to kar na kratko povejo, in sicer z neprevedljivo besedico „mladinski“ ali „skupni“.

Že pred osmo uro so v dom prihajali športniki in športnice, ki so začeli s tekmovanjem v odbojki. Na igrišču so se še malce zaspani obrazi igralcev kaj hitro predramili.

Ob 11. uri smo se zbrali v kapeli zavoda Srca Jezusovega pri zahvalni sveti maši, ki so jo mladi iz vseh domov oblikovali z branjem in petjem.

V sprevodu so prišli zastavonoše, narodne noše, ministrantje in duhovnika č. g. Igor Grohar ter č. g. Toni Burja. Ob spremljavi kitar so mladi navdušeno zapeli Pričeval ljubezen bom in ta pesem je bila uvod v bogate misli, ki smo jih slišali: Ljubim te Gospod, moja moč in moja skala. Ljubi svojega Boga in bližnjega. Prisluhni moramo Bogu, da ga lahko ljubimo.

Po sveti maši smo se napotili v Slovenski dom in se zadržali na dvorišču, pod košatima lipama. Navzoče je pozdravila predsednica Kati Podržaj, nato sta predsednik centralnega odbora Marjan Vombergar in Sebi Skale poskrbela za dviganje argentinske in slovenske zastave ob petju narodnih himen.

Po uradni otvoritvi dneva je bila že ura za kosilo. V gostinskih prostorih in na dvorišču so mladci in mladenke pod vodstvom Matija Belca postregli dobrote iz kuhinje. Vsak pa si je sam izbral omizje in se v prijetni družbi kratkočasil. Lahko je namenil prosti čas tudi tekmovanju v odbojki ali navijanju za priljubljeno ekipo. Igre so prostovoljno sodili Anika Urbančič, Marko Medvešček, Mati Belec in Niko Puntar.

Lahko pa smo si še ogledali, s čim se v prostem času ukvarjajo mlade ustvarjalke. Lucia Ayerbe Rant nam je predstavila ljubke lesene izdelke za razsvetljava doma, ki nosijo ime Catapulta. Milena Zupanc in Viki Kastelic sta prispevali umetniško poslikane bučke za mate čaj (Amankay.art). Marianka Ayerbe Rant nam je ponudila suho sadje in s svojo Piko spodbudila k zdravi prehrani.

V popoldanskih urah je postajalo vse bolj živahno. Po odigranih tekmah so mladi hiteli s pripravami za kulturni program, ki se je začel ob pol osmih.

Pavel Jerman je pristrčno pozdravil navzoče. Praznovanja so se udeležili predsednik Slovenskega doma San Martin dr. Viktor Leber

MLAD ZMERAJ LAHKO OSTANEŠ 50. Mladinski dan v San Martinu 66. Skupni mladinski dan

in gospa Regina, g. Franci Cukjati, g. Robert Brest, g. Toni Burja, predsednica centralnega odbora Luči Ayerbe Rant in predsednik Marjan Vombergar, predsedniki in odborniki bratskih domov. Poseben pozdrav pa bivši sanmartinski mladini!

Zapeli smo Mladinsko himno, ki nas povezuje v skupnih vrednotah.

Pozdravili sta predsednica sanmartinske mladine Kati Podržaj in predsednica centralnega odbora Luči Ayerbe Rant. Pridružila se jima je še tretja, Gabriela Leber Marolt, in sicer smo prvi predsednici v San Martinu prisluhnili preko video posnetka, ker je bila na dan praznovanja na potovanju.

Napovedovalec je publiko nagovoril: „Na plakatih smo lahko že ugibali o tematiki današnjega kulturnega programa. Pred začetkom pa se še vprašajmo: Koliko ur na dan uporabljamo Whatsapp, Facebook, Instagram? Bi lahko brez teh preživeli kakšno uro, dan, teden ali mesec? Kako je bilo z vami, ko so vam ukradli mobi ali pa je kdo na kakšni vaji nehote vzel vašega? Ste preživeli? Zdaj boste pa lahko pustili vaš telefon za nekaj časa pri miru. Vabim vas, da si skupaj ogledamo, kaj trenutno objavljajo na socialnih omrežjih.“

ODRSKI PRIZOR

Skupina najstnikov (Sofi Boltežar, Niko Leber, Tadej Filipič, Ema Tašner) si ogleduje albume s starimi fotografijami prejšnjih mladinskih dnevo in se jim posmehuje. Ti mladci in mladenke objavijo smešne posnetke na socialna omrežja kot meme, ki so deležni številnih komentarjev. Žrtve teh objav, ki so nastopali na mladinskih dnevih, se zatečejo k zdravniku (Niko Škulj) po pomoč. Na

Ob slikah in video posnetkih smo se spominjali starih časov in se nasmejali. Igralci so zelo lepo nastopili, še posebno se je izkazal Niko, ki je vlogo zdravnika odlično izpeljal. Kako ste mladi kreativni in iznajdljivi! Naj omenimo sodelavce: Leli Podržaj in Tomi Kastelic (zamisel in scenarij); Leli in Sofi Hernandez (video posnetki); Toni Podržaj (multimedia) Luka Škulj in Marko Medvešček (zvok), Mati Belec (luči), Niko Škulj, Gonzalo Granja in Damian Jerman (scenski prostor), Nati Jerman (učenje plesov), Štefi Leber (maskiranje in fotografije), Andy Žagar in Sofi Hernandez (pričeske), Kati in Leli Podržaj (skupna pesem, prevodi in lektoriranje).

Mladini je ob zlatem jubileju izročil priznanje predsednik doma dr. Viktor Leber in jim čestital:

„Spoštovana sanmartinska mladina, današnja in nekdanja, med katero se tudi štejem!

V teh petdesetih letih ste dosegli številne uspehe.

Vi predstavljate osrednjo strukturo delovanja našega doma, saj v okviru lastnih prizadevanj, ki jih prispevate lastnemu vključevanju v družbo, krepite prijateljstvo in pomagata k razvoju slovenske skupnosti daleč od rodne domovine svojih starih staršev.

Poleg tega predstavljate prihodnost naše skupnosti. Ponosni smo na vas, zato vam v imenu Slovenskega doma San Martín izrekam čestitke in vam izročam spominski krožnik, ki naj obeleži vaš jubilej.

Hvala lepa za vašo stalno pripravljenost in dobro voljo pri delu in sodelovanju v našem skupnem domu!“

Nagrajeni so bili tudi zmagovalci tekmovanja v odbojki. Pri dekletih je dosegla prvo mesto ekipa iz San Justa, pri fantih pa ekipa iz Slomškovega doma. Vsako moštvo je prejelo pokal, ki ga je v obliki lipovega lista izdelal Damian Jerman.

V imenu mladine se je napovedovalec pristrčno zahvalil Brigi Medvešček, Regini Leber, Moniki Leber, Marti Jerman in Silvi Dimnik za pripravo kosila; Lučki Kastelic za cvetne aranžmaje; mamam in starim mamam za pecivo ter staršem za pomoč v kuhinji in pri žaru. In izrekel še zadnjo zahvalo: „Tudi vam se hočemo zahvaliti, ki se zanimate za naše delo in nas spodbujate, da naprej vztrajamo. Hvala Uradu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu za podporo! Priporočamo se vam še za številne vsečke. Želimo vam lep večer v prijateljski družbi.“

Draga sanmartinska mladina, hvala vam za tako bogato praznovanje! Ob vas smo izvedeli, kako lahko zmeraj mlad ostaneš.

VBP

“

Res je vžgala skupna pesem in zadnja kitica: „Naj družni nas pesem, hvaležni bodimo in danes praznujmo skupaj!“

”

sestaneke antibullynga pridejo: v žensko oblečen fant (Tomi Kastelic), Sneguljčica (Mikaela Podržaj), Pagat (Damian Jerman), Zorro (Andi Dimnik), Batman (Tomi Leber), Plav plav (Martin Medvešček), asistent (Frenki Jarc), članice skupine Bandana (Marta Belec, Juli Kastelic, Luciana Dimnik), zastopnika skupine Men in black (Andrea in Marjan Boltežar), telovadkinji (Mirjanka Voršič in Monika Verbič), telovadec (Jure Truden), par v narodni noši (Sonia Petkovšek in Luka Skale), plesna skupina rapa (Sofi Hernandez, Marian Škulj, Martina Filipič, Ceci Jarc). Zdravnik vsakemu izroči številko mladinskega dneva, ki mu pripada, in vsakega pozorno posluša. Razburjenim pacientom svetuje in pomaga, kako premagati bullyng. Norčavi mladci pa dobijo povabilo na žurko, a se znajdejo pri zdravniku v krogu teh, ki so jih videli na slikah. Vname se pravi plesni spopad med generacijami, a končno pade ideja, da je za konec najbolj učinkovita pesem. Res je vžgala skupna pesem in zadnja kitica: „Naj družni nas pesem, hvaležni bodimo in danes praznujmo skupaj!“

Krasna zamisel za praznovanje zlatega jubileja je bila nagrajena z močnim ploskanjem.

DVE PREDSEDNICI V POGOVORU NA ŠTIRI OČI

Ob pripravah za 50. mladinski dan v San Martinu so bili mladi radovedni, kako je bilo na prvem mladinskem dnevu. O tem dogodku sta se pogovorili trenutna predsednica Kati Podržaj in prva predsednica Gabriela Leber poročena Marolt.

→ **Kateri je bil prvi korak za organizacijo prvega mladinskega dneva v San Martinu?**

Ta želja je počasi zorela. Prišel je čas, ko je bila članica dekliškega kroga v San Martinu Marija Zorec izvoljena za predsednico centralne SDO, jaz pa za predsednico v San Martinu. Skupaj sva začeli sanjati o prvem mladinskem dnevu v našem dragem domu. To željo sem sporočila na seji, potem na sestanku in ta izziv je imel pozitiven odmev. In tako so se sanje začele uresničevati.

→ **Kako ste načrtovali in komunicirali, če takrat ni bilo whatsapp?**

Res, časi so zelo drugačni. Lahko bi primerjala to načrtovanje in komunikacijo z Google mapsom. Danes ni potrebno, da iščemo naslov, enostavno gremo na mobilni telefon, usmerimo na Google maps, napišemo naslov in avto nas mirno prepelje, kamor želimo. V času moje generacije pa smo, predno smo šli od doma na nov naslov, iskali na vodniku in že doma načrtovali pot. In tudi na tak način smo se organizirali in med seboj komunicirali.

Vsaka od nas je prevzela kako odgovornost in ko smo se zbrale, je vsaka prinesla pridno izdelano nalogo, tako da smo na sestanku koordinirale, kar je vsaka doma pripravila. Ponašala smo se zbirale ob nedeljah po sv. maši. Če pa je bilo potrebno, smo se dobile v domu še med tednom.

→ **S katerimi izzivi ste se takrat soočale?**

Največji izziv je bil, da je bil to prvi mladinski dan in se ni bilo kje prijeti, vse je bilo novo in vse je bilo treba narediti od začetka. Drugi

izziv je bil navdušiti tiste, ki niso bili tako navdušeni kot me.

→ **Česa se z veseljem spominjaš, ko pomisliš na svoja leta pri mladini?**

Z veseljem se spominjam povezanosti med nami, veselja ob srečanjih, prijateljstva in zdravega vzdušja. V lepem spominu imam satiro, ki smo jo pripravile za kulturni program. Vršila se je v srednji šoli. To temo smo izbrale, ker smo v tistem času skoraj vse obiskovale srednjo šolo. Kakšno navdušenje in veselje pri pripravi in nastopu. Res smo uživale! V srcu pa hranim še posebno lep spomin na to, kako so nam naši starši z ljubeznijo pomagali in tudi svetovali.

→ **Kaj si se naučila, kaj si pridobila s sodelovanjem pri mladini?**

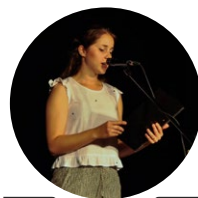
Mnogo zelo pomembnih stvari! Da je v zvezi moč. Kako je važno, da se poslušamo in med seboj spoštujemo. Da moramo biti ponižni. Da je treba v življenju vztrajati in to še posebno za dosego cilja. Da moramo biti hvaležni staršem in odraslim, ki so nam stali ob strani, nas spodbujali, nam darovali svoj čas, ljubezen do Boga in do slovenstva. Starši so bili zame pravi temelj v življenju.

→ **Kaj želiš mladini ob zlatem jubileju?**

Imam neštete želje za mladino, saj je vsak od vas dragoceno bitje in obenem bodočnost za skupnost. Želim vam, da bi še naprej gojili prijateljstvo, hodili v dom, zlasti takrat, ko boste ustanovili svoje lastne družine. Da bi dragoceno prejeta dediščino delili še z drugimi, tako v slovenski skupnosti kakor tudi v argentinski družbi. Da vrednote, prejete v družini, nikdar ne bi bile pozabljene. Da bi Bog in Marija vsakemu od vas bila svetilnik in zavetje v življenju. Da bi znali biti hvaležni. In za konec, tako kot vsi starši želimo svojim otrokom, tudi jaz želim vsakemu in vsej mladini, da bi bili v življenju srečni ter zdravi na duši in telesu.

DVE PREDSEDNICI V POZDRAVNIH BESEDAH

V svetlo prihodnost

KATI PODRŽAJ

Na vsakem mladinskem dnevu pozdravi navzoče tudi predsednik ali predsednica mladine. Kar nekaj jih je bilo že pred mano. Kaj pa bi jaz novega lahko povedala? Zakaj bi bilo to še potrebno? A če bi vsakdo tako le mislil... Kje bi danes stali? Verjetno ne ob tako važni obletnici sanmartinske mladine.

Zlati jubilej in 66. Skupni mladinski dan sta zgled vztrajanja mladine. Vsaka prireditelj zahteva, da vložimo veliko lastnega časa in truda. Ampak tudi če smo kdaj

zmatrani in brez moči, vemo, da po končanem delu pridobimo lepe preživete trenutke in zadovoljstvo, da smo skupaj nekaj novega izpeljali.

Hvaležni smo centralnemu odboru in ostali mladini, ki so z dobro voljo sprejeli predlog, da bi imeli letos v San Martinu nov datum za praznovanje. Verjamemo v to, da so skupno delo, razumevanje in sodelovanje še vedno edina pot, ki vodi v svetlo prihodnost.

Vztrajanje naj ne pomeni, da delamo naprej, ker je to že ustaljena navada. Voditi nas mora zavest, da ima naše delo smisel. Ta smisel se pojavi prav tu, ko smo danes tukaj zbrani kot ena sama družina.

Hvala lepa!

Delajte z veseljem

LUČI AYERBE RANT

Dober večer vsem navzočim na 66. Skupnem mladinskem dnevu. V imenu centralnega odbora SDO-SFZ vas pozdravljam in ob okrogli 50. številki čestitam mladini Slovenskega doma San Martin. Zahvaljujemo se njim, ki so bili prvi, ki so si upali organizirati in pripraviti ta nov format, da skupaj praznujemo obletnice.

Letos smo v centralnem odboru prevzeli veliko odgovornost. Želeli smo že od začetka pomisliti in narediti nove dejavnosti, ki bi mlade zanimale. Oglejmo si posnetek.

S tem, kar smo doživeli v tem letu, je težko, da ne bi imeli upanja za prihodnost. Hkrati se pa zavedamo, da za napredovanje potrebujemo nekaj, kar postaja vedno bolj vredno in ga je vedno manj - to je čas. Vedno težje je sodelovati in biti prisoten, saj ne moremo pustiti našega vsakdanjega dela in študija.

Nas, ki smo podedovali dve kulturi, ki pripadamo dvema domovinama, dvema skupnostima, doleti velika odgovornost, a pred njo še večja odločitev: koliko bomo

sodelovali v vsaki in kako? Dandanes vsi vemo, da je težko istočasno sodelovati v argentinski in slovenski skupnosti. Presežne dejavnosti in z njimi povezane odgovornosti nas lahko kdaj preobremenijo. Ravno zato je važno, da razumemo, da smo svobodni. Pred seboj imamo mnogo možnosti, a ker smo svobodni, imamo dolžnost, da preišljemo in po svojih močeh čim bolj odločimo. Lahko pa se zgoditi, da se pri odločitvi zmotimo.

Zato moramo vedeti, kateri je cilj našega delovanja v slovenski skupnosti in temu slediti: ohranjanje vere, slovenskega jezika in kulture. To so vrednote, zaradi katerih so naši starši in stari starši odšli iz svoje domovine ter nam jih podali z ljubeznijo in toliko žrtvami.

Obračamo se na vas, ki delate, in na vse tiste, ki boste v prihodnosti prevzeli odgovornost nadaljevanja teh vrednot: Delajte z veseljem! Ne bojte se razmišljati o novih projektih in dejavnostih. To je tudi za vas, za osebno rast. Razvili boste domišljijo, se naučili "igrati v ekipi" in najbolj pomembno, spoštovati bližnjega.

Prepričani smo, da, če bomo vsak po svojih možnostih vlagali čas in delo v prid slovenske skupnosti, bodo te vrednote še naprej živele med nami.

Hvala lepa!

ESLOVENOS EN LA NORPATAGONIA ARGENTINA

Breve relato de la participación como asociación en la FIESTA DE LAS COLECTIVIDADES en Neuquén.

Los Eslovenos y Descendientes en la Norpatagonia seguimos dando nuestros primeros pasos en el Sur Argentino. Hace dos años se inició formalmente el grupo. Con motivo de la visita a la región de la Sra. Embajadora Jadranka Šturm Kocjan a inicios de julio del 2018 nos organizamos para diversos tipos de eventos y encuentros. Se ha hecho más fluida la comunicación con ella. Todo ello ya se dio a conocer en Svobodna Slovenija en su oportunidad. Con posterioridad a su visita, se inicia en la zona un curso del idioma esloveno.

El más reciente desafío fue organizarnos para participar en el stand cultural de la Fiesta de las Colectividades, que tuvo lugar del 9 al 11 de noviembre del 2018 en el Espacio Duam de la ciudad de Neuquén. Como en

otros espacios semejantes en el país, se celebra y posibilita dar a conocer los diversos orígenes y corrientes migratorias extranjeras en la región. Es el cuarto año que tiene lugar esta fiesta en la región, pero el primero en el que nosotros participamos. Para otros grupos/asociaciones/clubes eslovenos en el país es ya tradicional continuar con la transmisión de la memoria y la cultura en sus múltiples expresiones. Sin cultura, una nación desaparece.

Para nosotros, esta Fiesta significó todo un aprendizaje, que partía de preguntas básicas como: qué hacer?, cómo hacerlo?, con qué recursos? etc. Para ello solicitamos material a la Embajada de Eslovenia y a la Asociación Eslovenia Unida - Zedinjena Slovenija. De ellos recibimos posters, afiches, mapas libros, CD, banderines etc. Lo completamos con banderas, telas, mantelería, trajes típi-

cos, videos, libros y objetos varios, estrofas del Martín Fierro traducidas e ilustradas para darle algo a las visitas, etc. A los interesados en más información, se la enviaremos x whatsapp ó mail. Dispuestos y con alegría, aportamos lo que sabíamos para dar respuesta a las demandas.

El marco fue, por momentos, de condiciones climáticas cambiantes con viento y lluvias fuertes y con un telón de fondo de la música de los espectáculos de las casi 20 colectividades presentes, matizados por los aromas provenientes de los stands gastronómicos relativamente cercanos. Se vivieron momentos muy gratos entre las muchas personas que participamos y con una sorprendente cantidad de visitas recibidas en el stand. Mucha gente se acercó con avidez para tener información sobre Eslovenia, (no muy conocida) sus lugares turísticos, sus re-

ursos, su cultura, su historia, el idioma, la situación política-económica y un largo etc.. La experiencia nos enriqueció. Conocemos y queremos más nuestras raíces. Esperamos se establezcan más lazos culturales, turísticos y, por qué no, comerciales entre Argentina y Eslovenia.

Nos queda en el futuro próximo intentar seguir creciendo como grupo, nutriéndonos de las raíces y de la cultura eslovena y su idioma, desarrollando vínculos y respondiendo a las necesidades, deseos y expectativas comunes con compromiso, valores, actitudes positivas e inclusivas para una mayor cohesión y conformación ante la sociedad. En suma seguir respondiendo a las preguntas iniciales: Quiénes somos, qué queremos y por qué, cómo hacerlo, quiénes queremos/podemos participar etc. Como diría el poeta "Caminante ..., se hace camino al andar". Es el desafío para los próximos meses.

Lorenzo Novak

OB STOTI OBLETNICI KONCA PRVE SVETOVNE VOJNE

Atentat v Sarajevu na habsburškega prestolonaslednika Franca Ferdinanda 28. junija 1914 je sprožil prvo svetovno vojno. Mladi srbski napadalec Gavrilo Princip se verjetno sploh ni zavedal, kako usodne bodo posledice njegovega dejanja ob reki Miljacki. Na god sv. Ane, 26. julija 1914, je Avstro-Ogrska objavila splošno mobilizacijo in čez dva dneva se je začel spopad svetovnih razsežnosti. Vojne napovedi med različnimi evropskimi državami so kar deževale in vojni stroj se je pogal. Končalo se je šele jeseni 1918, krvava kosa je do takrat terjala številna življenja mladih ljudi. S prvo svetovno vojno se je, zgodovinsko gledano, zaključilo »dolgo 19. stoletje«, če uporabimo posrečeno umestitev znanega britanskega marksističnega zgodovinarja Erica Hobsbawma.

Že pred vojno sta se izoblikovala dva sovražna tabora: centralne sile (Nemčija, Avstro-Ogrska in Italija) ter antanta (Velika Britanija, Francija in Rusija). Kraljevina Italija je ob začetku vojne

razglasila nevtralnost. Začela so se skrivna pogajanja, ki naj bi Italijo spravila v vojno na eni od vojskujočih se strani. Tako je bil 26. aprila 1915 podpisan tajni Londonski sporazum, ki je ob ustrezni ozemeljski nagradi Italijo obvezoval, da v enem mesecu vstopi v vojno na strani antantnih sil. Navidezni mir, ki je do takrat obvaroval slovenske dežele Habsburške monarhije, se je zaključil, saj se je na jugozahodu monarhije vzpostavila soška fronta.

Prva svetovna vojna 1914–1918 je pomenila prvi globalni spopad v človeški zgodovini, ki je zaznamoval na milijone ljudi. Do konca vojne se je v boje vmešalo 28 tedanjih držav, posredno ali neposredno je vojna vihra zajela poldrugo milijardo ali tri četrtine svetovnega prebivalstva z bojišči na treh kontinentih: Evropi, Aziji in Afriki. V prvi svetovni vojni se je vojskovalo 60 milijonov vojakov, od katerih jih je umrlo okrog deset milijonov. Slabo polovico med njimi ni bilo nikoli identificiranih oziroma ne vemo, kje so padli. Šlo je za strahotne

izgube, ki jih je povzročila tudi uporaba novih tehnologij v bojevanju (bojni plini, letala, podmornice, strojnice, tanki). Konec prve svetovne vojne je hkrati pomenil konec nekega obdobja, kajti v zgodovino so odšli štirje svetovni imperiji: Ruski, Avstro-Ogrski, Nemški in Osmanski.

Premirje, podpisano v železniškem vagonu v gozdu blizu francoskega kraja Compiègne, je začelo veljati natanko ob 11. uri 11. novembra 1918.

V prvem povojnem obdobju se je z mirovnimi pogodbami vzpostavila popolnoma nova ureditev Evrope. Dolgoročno so se nakazali mednarodni odnosi v svetu, kjer je Evropa izgubila primat. Hkrati je bilo posejano seme novega spopada ali dvajsetletno premirje do začetka druge svetovne vojne, kot ga je označil nemški zgodovinar Ernst Nolte.

Že oktobra 1918 je Avstro-Ogrska v zameno za premirje antanti ponudila avtonomijo za slovenske narode v državi, kar pa je takratni ameriški predsednik Woodrow Wilson zavrnil. Na tej predlagi je narodni svet Slovencev, Hrvatov in Srbov zahteval brezpogojno samoodločbo. Tako so v Zagrebu in Ljubljani 29. oktobra 1918 razglasili ustanovitev nove državne skupnosti Južnih Slovanov iz razpadle

Avstro-Ogrske. Nastala je Država Slovencev, Hrvatov in Srbov, s sedežem v Zagrebu. Bila je zgolj kratkega veka, saj se je že 1. decembra 1918 združila s Kraljevino Srbijo v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ob koncu spopadov na vseh frontah je sledil tudi razpad Avstro-Ogrske, v kateri so naši predniki živeli več stoletij. Tudi za Slovence se je začelo novo obdobje z novimi preizkušnjami. Večina naroda je bila vključena v novonastalo Kraljevino SHS, od leta 1929 naprej Kraljevino Jugoslavijo, slaba tretjina Slovencev na Primorskem pa je prišla pod oblast Kraljevine Italije. Sledila je druga svetovna vojna in spomine iz krvavega spopada ali Velike vojne so hitro prekrili krvavi in žalostni dogodki okupacije, osvobodilnega boja in komunistične revolucije med drugo svetovno vojno. Šele z demokratizacijo na Slovenskem ob koncu osemdesetih let je prišlo tudi do nekakšne renesanse pri zanimanju za prvo svetovno vojno in soško fronto. Prej so bile tovrstne teme potisnjene v pozabo, protagonisti dogodkov oziroma priče časa pa so odšli s tega sveta in priložnosti so bile za vedno izgubljene.

Renato Podbersič ml.

NAŠI ŠPORTNIKI Nogometaš Andrej Vombergar

Star je 24 let in že več kot leto dni živi v Ljubljani, kjer igra v prvoligaški ekipi NK Olimpija, enemu izmed najboljših nogometnih klubov v Sloveniji.

Rojen je v družini Marka in Andrejke Selan. Hodil je v slovensko Balantičevo šolo v okraju San Justo ter na SSTRMB in pripadal Rast-i XLI.

»Vombergool« vpijejo (ali morda »pojejo«, saj so v družini dobri pevci) plakati po ljubljanskih ulicah, ki med drugimi uporabljajo tudi njegovo figuro kot reklamo za klub, saj je med pomembnimi strelci ekipe.

-Mami, kupi mi »figurite« nogometa, daj, prosim, kupi mi album in »figurite«... se njegova mami spominja, kako je mali Andrejček vrtal glavo doma, kot vsak povprečni fantek njegove starosti... -Ne spominjam se, da bi mu jih kdaj sploh kupili... pravi.

In tukaj ga imamo!

Dosegel je postati eden izmed igralcev, ki so na slikah nogometnih »figurit« ali nalepk svetovno znane italijanske znamke Panini.

→ Te dni beremo na slovenskih nogometnih portalih, da si bil v Sloveniji izbran za »igralca meseca oktobra«. Vse, ki te poznamo že od malega in vemo o vsem tvojem trudu, talentu in potrpežljivosti, nas je novica prav prijetno presenetila in se s teboj in tvojo družino veselimo ob tem priznanju. Kako ti do-

življaš to nagrado, kaj ti pomeni?

Zelo sem vesel in ponosen, še bolj pa zato, ker v prvi sezoni nisem imel toliko možnosti da bi igral, sedaj sem pa že dva meseca ali tri v prvi enajsterici. Dobiti to priznanje je zame zelo pomembno in mislim, da moram sedaj še bolj delati in se truditi kot prej.

→ Kdaj in kako se je vzbudilo v tebi veselje do nogometa?

Že kot dojenček imam slike z žogo. Ko sem bil mali otrok, 4 ali 5 let star, sem začel hoditi v nogometno šolo v bližnji klub v našem okraju, v Villa Luzuriaga.

→ V katerih klubih si igral? Kdaj si pričel igrati poklicno?

Začel sem pri mladincih v Club Atlético Ituzaingó, ki igra v argentinski 5. ligi. Ko sem imel 17 let sem imel priložnost, da bi igral za River Plate a sem si poškodoval nogo in sem moral nazaj v Ituzaingó. Celo leto sem delal na rehabilitaciji kolena. Kasneje sem igral v Club Fénix, 3. liga v Argentinini, kjer sem bil eno leto in pol, potem sem pa napredoval v Club Atlético Los Andes, v 2. argentinski ligi. Sledila je Olimpija, 1. liga Slovenije, kjer sedaj igram.

→ Vemo, da so se zate začeli zanimati različni klubi, med njimi ekipe 1. argentinske lige, pa tudi nekateri iz 2. španske lige in Brazilije. Kako si se končno odločil in kaj ti je pomenilo pričeti igrati v ljubljanski Olimpiji?

Ja, res se je takrat zanimalo zame več klubov

a sem mislil, da je lahko Slovenija, domovina mojih starih staršev, prvi korak v Evropi in da bom tako lahko tudi korak bližje reprezentanci, kar so moje sanje. To je bila zame prva in prava opcija. Tudi skupaj z družino smo dobro pomislili in je bila res najboljša izbira.

→ Kako preživljaš tvoje dneve v Ljubljani? Kakšen je običajno tvoj vsakdan?

Tukaj treniram zjutraj ali popoldan, kakor odločijo trenerji. Vsi skupaj kosimo v kaki gostilni, za katero nam klub da bone za hrano, imamo čas za počitek, popoldan gremo večkrat s fanti na kakšno kavico, včasih pa tudi obiščem sorodnike, strica, teto, male bratrančke. Začel sem študirati angleščino ter redno hodim v fitness. Tako mi dnevi kar hitro minevajo.

→ Imaš kakšen prosti dan, si lahko privoščiš takrat tudi kakšen prekršek v dieti?

Tukaj nimam na razpolago nutricionista ali kake posebne diete, pač pa se pazim pri hrani, posebno pri sladkarijah. Po tekmi si pa večkrat privoščim kak hamburger, pizzo ali posebno sladico.

→ Ali pogrešaš Argentino?

Brez dvoma pogrešam Argentino, posebno prijatelje, vikende, ko smo kam skupaj šli, ali asados v družini.

→ Kako se razumeš z drugimi igralci v ekipi, si dobil nove prijatelje v Sloveniji?

S fanti se dobro razumemo. So zelo dobri. Med njimi je več tujcev, tako, da se največ pogovarjamo po angleško, srbsko, hrvaško in mešamo tudi slovensko. Tudi druge prijatelje sem pridobil potom mojega bratranca Pepija. Večkrat gremo skupaj kaj popit v Ljubljano in se dobro imamo.

→ Pripadal si Rast-i XLI, kako si lahko uskladil toliko sobotnih športnih urnikov s Slovenskim srednješolskim Tečajem (SSTRMB)? Si tečaj

lahko dokončal?

Tečaj sem lahko končal, čeprav je bilo težko zaradi urnikov tekem in treningov. Včasih sem zamudil prve ure, a ni bilo hujšega.

→ Kateri so tvoji športni vzorniki in zakaj?

Moj vzorni športnik je Lucas Alario, ker jaz sem fan kluba River Plate in on igra tudi na isti poziciji kot jaz; in tudi Luis Suarez, ki je sedaj najboljša špica na svetu, pa seveda tudi Leo Messi, ki je tudi Argentinec in je zame najboljši igralec na svetu in verjetno tudi vseh časov.

→ Bi lahko povedal kakšno zanimivo anekdoto, ki si jo doživel v teh letih igranja nogometa?

Spominjam se, da smo v lanski sezoni igrali z Olimpijo v Mariboru, in sem naredil v zadnji minuti gol za zmago. Potem smo bili vsi tako živahni v garderobi, da smo skakali od veselja, tudi naš trener je skakal tako močno in visoko, da se je sam strop poškodoval, ki je bil samo malo nad našimi glavami. Potem smo morali poškodbe plačati. A bilo je zabavno doživetje.

→ Katere so tvoje sanje?

Moje sanje, pa mislim, da tudi od vsakega nogometaša in športnika na spošno, je postati član reprezentance. Upajmo, da bom kdaj imel to priložnost. Vem, da je treba za to veliko delati, čim več igrati in delati gole, saj sem na tisti poziciji.

→ Kaj bi povedal ali svetoval mlademu športniku, ki danes sanja, da bi šel po tvoji poti?

Povedal bi, da ni lahko biti daleč od družine. Treba je imeti veliko potrpljenja in trdno delati in se truditi. Ni druge. Še posebno takrat, ko stvari niso take, kot bi si jih želeli. Uspehi se ne zgodijo kar takoj, zato bi rekel, da je potrpljenje in močno delo najboljša pot, da jih dosežemo!

Resilienca je tista sposobnost, ki jo imajo nekatere osebe, da se v težkih ali nesrečnih okoliščinah še bolj utrdijo in dajo od sebe najboljše. To je pokazal tudi Andrej Vombergar. Resna operacija na kolenu, ki jo je moral prestati, ni dosegla, da bi pustil nogomet, kakor so nekateri napovedovali. Pozdravil se je, naredil dobro in zavzeto rehabilitacijo in se z vso močjo potrudil, da je spet pridobil kondicijo za visoko zmogljivost. In še več: utrdil se je v volji, kar mu je bilo brez dvoma steber, da se ga danes šteje med najboljšimi strelci (goledores) v slovenski prvi ligi. Čestitamo ti, Andrej, in ti želimo še mnogo uspehov, vztrajnosti in veselih dni v tem športnem svetu.

Sonia & Gregor

ODTISI

02-2018

O TRDNIH SKLEPIH

Marsikateri preseljenec iz Argentine v Slovenijo je že vrgel puško v koruzo. Kar se asada – peke mesa na žerjavici – tiče. Mesarji drugače režejo meso, meso – govedina, seveda – še daleč ni tako voljna, mehka, kot je bil človek navajen, zato povesejo glavo in na parrillo vržejo piščanca ali kos svinjskega mesa.

Pa vendar – stara navada železna srajca. Ali pa je skušnjava tako močna, ko vidi lep kos potrebušine (vacío), da si misli: tole bi pa moralo biti dobro. Tisti »moralo« se lahko uresniči, ali pa tudi ne. In razočaranja in trdnih sklepov ni ne konca ne kraja.

Pred nekaj leti je bilo zaslediti reklamo, zadnje čase pa je najti že na gondolskih policah meso »angus«. A meso ne prihaja iz Argentine. Nekje je bilo zapisano, da so v kontinentalni Evropi naredili selekcijo angusa, ki je primeren za kontinentalne, ne več za škotske razmere, od koder sicer govedo izhaja.

Če malo pobrskamo po medmrežju takoj zasledimo v Sloveniji nekaj rejcev tega klasičnega goveda z argentinskih pamp. Seveda je to meso možno kupiti, vendar vsaj za še enkrat dražjo ceno od običajne slovenske pljučne pečenke (lomo). Ima še višjo ceno kot pa argentinsko meso, ki ga je dobiti v kakih veleblagovnicah v Avstriji. Torej ne vem, kakšno je meso – in tudi trdni sklepi so zdržali.

Pred kratkim pa, ko so zadnji trdni sklepi popustili, sem se v veleblagovnici sprehodil ob gondoli z mesom. Zdolgočasen grem mimo govejih in svinjskih jeter, ledvic, vampov, src ... Kaj pa je to?! Na pladnju piše »priželjc mlade govedine«. Molleja! In že se mi sline cedijo. Je res?

Nisem se odločil za nakup. Do takrat še nisem slišal, nisem videl, da bi kaj takega bilo v ponudbi, zato sem potreboval še drugo mnenje. Kasneje povem veselo novico prijatelju Tomažu, ki tudi rad zakuri pod mesom. Ni še vedel, da ima Leclerc priželjc v prodaji.

Tudi on je obiskal trgovino, a o priželjcu ni bilo ne duha ne sluha. Povprašal je pri pultu mesarja, pa razočaran odšel praznih rok.

Mesar mu je razložil, da se večkrat zgodi, da v klavnici ne ravnajo najbolj primerno s takimi mesi, zato jih morajo zavreči kot neprimerne za človeško prehrano. Ali je res tako ali le izgovor, ne vem; dejstvo je, da priželjca nisem več našel, čeprav si ob vsakem obisku hipermarketa ogledam, kaj ponujajo na gondolah s svežim mesom in drobovino.

Če je človek informatično pismen, bo na medmrežju našel tudi mesnice v Sloveniji, ki ponujajo priželjc. Naj bi ga pošiljali na dom, kot obleko, računalnike ali avtomobilske gume. Pa me (še) ni prepričalo; morda kdaj, ko bodo trdni sklepi popolnoma popustili.

GB

PRED SLOVENSKIM DNEVOM | KERIGMA

Pogovor z avtorjem

Prihodnji Slovenski dan, ki se bo vršil v nedeljo, 25. novembra v Slomškovem domu, ne bo navadna prireditev. Obhajanju 57. obletnice Slomškovega doma in 63. Slovenskega dneva se pridruži še spomin 70-letnice prihoda naših staršev v Argentino in slavje 70. obletnice izhajanja našega tednika Svoboda Slovenija v Argentini. Koliko obletnic! Za tako slavje ramaška skupnost pripravlja celodnevni program, ki bo kronan s predstavo muzikala "Kerigma". Muzikal je spisal in uglasbil prof. Martin Sušnik, režijo pa imata na skrbi Marta Selan Brula in Marcelo Brula.

Martina Sušnika smo povabili na pogovor, da nam vsaj malo poteši radovednost o muzikalu:

→ **Beseda kerigma izhaja iz grške »κήρυγμα« in pomeni »razglasitev«. V literaturi je to oblika svetopisemskega oratorija. Tvoje delo, ki ga bomo lahko videli na Slovenski dan, je pa poleg tega tudi muzikal. Kdaj si ga napisal? Si imel za to ustvarjanje kakšen poseben navdih?**

Delo je bilo napisano med koncem leta 2013 in začetkom 2014. Glede navdiha, bi pa jaz označil dvojce: najprej »zgodba« sama na sebi. Vedno sem se posebno zanimal za dogodke Velikega tedna, ki so jedro krščanske vere. Ta je bil glavni navdih, na duhovnem-življenjskem področju. Je pa Veliki teden tudi izredno navdušljiva umetniška tema, vsaj zame. Nekdaj sem že videl muzikal o teh dogodkih, ki mi je služil kot kašpot, da sem si lahko zamislil odrsko predstavo. Potem mi je pa prišlo na misel, da bi lahko poskusil tudi sam kaj takega zgraditi.

→ **Želiš publiko s Kerigmo sporočiti kakšno posebno misel?**

Želim le to, da bi na prenovljen način do publike prišla »misl« Svetega pisma, ki je že vsem znana, a h kateri se spleča še ponovno približati se. Če bi moja skromna skladba k temu pripomogla, bi bilo zame nadvse zadovoljivo.

→ **Na raznih obletnicah in spominskih proslavah smo že videli, občudovali in uživali tvoja dramska dela. Dobro se spominjamo tvojega odličnega muzikala Utrip. Imata Kerigma in Utrip kakšno zvezo, kaj skupnega?**

Mislím, da jo v jedru imata. Tudi pri Utripu je bila osrednja tema spremenjenje in - recimo tako - prenovljenje človeka. Dejansko je Utrip, do neke mere, bolj biografska zgodba. Tukaj sem pa poskusil, da govori Božja Beseda, in jo le posredovati s perspektive lastne duhov-

ne izkušnje. Seveda, je vsekakor pri Utripu bil glavni cilj, da bi se publika lahko istovetila z zgodbo glavne vloge, da bi poslušalci-gledalci lahko zgodbo osvojili. Pri dogodkih Velikega tedna sem pa mnenja, da imajo vse vloge nekaj, s čimer se lahko ljudje identificirajo. Vsak lahko sebe vidi v Petru, v Janezu, v Mariji Magdaleni ... celó v velikih duhovnikih in v Judu Iškarjotu. Še posebno pa, seveda, gre za to, če znamo slediti Kristusovemu zgledu ali ne. Gre pač za glavno borbo med življenjem in smrtjo, med ljubeznijo in zlom ... Je, nimam dvoma, zgodba vseh zgodb.

Po drugi strani bi še omenil, da mi je po predstavitvi glasbene povesti Utrip, ki sva jo leta 2010 napisala skupaj z ženo Magdaleno šlo, da bi poskusil še malo napredovati kot skladatelj - z dolgim opusom. Od takrat naprej me je mikalo, da bi se lotil orkestralne skladbe, da bi ohranil to, kar sem se kot amaterski skladatelj z Utripom naučil, in tudi napredoval v tistih točkah, kjer bi se zmoget še malo izpopolnjevati, kljub svojim očitnim omejenostim.

→ **Koliko časa si ustvarjal Kerigmo? Kako živí proces ustvarjanja tako obsežnega dela?**

Vsega skupaj je bilo približno tri, štiri mesece pisanja, oz. komponiranja skladbe. Bilo je pač dokaj intenzivno, recimo tako, ker sem ponavadi precej obseden, ko se lotim kaj takega. Zdi se mi, da bi bilo zame skoraj nemogoče, da bi pisal nekaj dni, potem ustavil, nadaljeval tedne pozneje itn. Ko začnem, skušam priti do konca. Sem celo neznosno občutljiv na prekinitev. Zato se moram javno zahvaliti tistim, ki me morajo med takim procesom prenašati ali pa celo trpeti mojo »odsotnost«. Svoj čas sta bila starša, potem prijatelj, zdaj žena ... Brez njihove podpore ne bi zmoget ničesar.

→ **Kdaj, kako in zakaj si začel ustvarjati literarna in glasbena dela?**

V mladih letih sem rad pisal, predvsem kakšne skromnejše poezije, potem pa še kaj drugega. V okviru mladinskega pevskega zbora v Slovenski vasi sem pa počasi začel tudi pisati glasbo. Pokojni Franci Pavlič je dobrohotno sprejel nekatere izmed tistih skladb, da smo jih peli z mladino. Pozneje sem imel zbor na Univerzi, kjer sem tudi lahko predstavljal nekatere lastne skladbe. Istočasno pa tudi rock band, kjer smo se s prijatelji lotevali sestavljanja lastnih pesmi. Muzikal me je pa vedno po svoje mikal, saj nekako združuje klasično in

moderno popularno glasbo. S tisto mešanico se nekako identificiram, čeprav imam tudi svoje zadržke.

→ **Muzikal bo gotovo veličasten, saj bo na odru – če štejemo igralce in pevce - več kot 70 izvajalcev, med njimi veliko mladine, kar nas še posebno veseli. Kaj misliš, da bi slovenska skupnost morala narediti, da bi privlačila več mladine v slovenske domove?**

Mnenja sem, da se ne more mladine privlačiti nasilno. Hočem reči, če bo nasilno, ne bodo privlačeni. Dandanes mladina ne bo v domove hodila »iz dolžnosti«, temveč le, če bo zanjo privlačno. Seveda delovanje v domovih zahteva odgovornosti, angažiranja ... to ni enostavno. Vendar je lahko tudi to po svoje privlačno, še posebno za mlade, ki hočejo doraščati. Moramo jim pokazati, kaj vse dobrega je v tem, da jim bo lahko vzbudilo zanimanje. Jaz sem vedno hvaležen, da sem kot mlad lahko sodeloval v lanuškem domu in tudi v Slovenski hiši. Tam sem spoznal prijatelje, ki me spremljajo še do danes. Tam sem se naučil mnogo stvari, ki so mi bile koristne celó za odraslo življenje. Tam sem imel tudi možnost, da sem lahko uresničil nekatere želje, razvil (zelo omejeno, ponavljam, a to po lastni krivdi) umetniška zanimanja ... Še vedno se spominjam, kako se mi je šlo, da sem končno zmoget stopiti v vrste društvene mladine. Komaj sem čakal, da bi lahko sodeloval pri odboru, pri nogometnem moštvu, pri mladinskem odboru, pri nastopih, pri zboru ... Ko človek spozna, da je nekaj dobro, oziroma vredno, in da to pospešuje osebno rast in nudi socialne možnosti, to nekako samo po sebi vzbudi ljubezen in voljo, in tej volji daje tudi moči, da premaga težave, ki se lahko pojavijo. Vrednota je, kar privlači srce, in omogoča tudi energijo za odgovornost in resno delo. Če pa človek tega ne najde, ne bo sodeloval. Kvečjemu se bo čutil dolžnega ali prisiljenega nekaj časa, a tisto kmalu usahne. Volje se ne da »pumpati« od znotraj, vzbudi jo težnja po dobrem. Starejši imamo zato nalogo, da mladim pokažemo, kaj vse dobrega in vrednega lahko najdemo v skupnosti in kako lahko to pospešuje njihovo osebno rast.

→ **Imaš še kakšen projekt v mislih? Ali morda kakšen drugi muzikal že ustvarjate?**

Nekatere druge stvari so napisane, a zaenkrat nimam novih projektov. Kot sem omenil, zaradi značaja, se ne morem lotiti česa takega, če že vnaprej vem, da ne bom imel dovolj časa, da bi tak projekt zadovoljivo izvršil. Profesionalne odgovornosti, po katerih tudi težim, me trenutno dokaj zaposlujejo. Se ne pritožujem. No, včasih se. A vsega se ne more, treba je izbrati. Vsaka izbira je dejansko boleča, ker pomeni, da se mora človek nekaterim stvarim odpovedati. A odpoved je tudi zahteva razvoja.

→ **Gotovo zdaj vsi vemo malo več o muzikalu, ki ga z veliko vnemo in trudom za nas pripravljajo režiserja, igralci, pevski zbor in številni pomočniki. Hvala, Martin! Komaj čakamo na premiero!**

Pripravil: Jože Jan

Priprave

Pogovor z režiserjema

Hitro se bliža Slovenski dan, ki se bo vršil v nedeljo, 25. novembra, v Slomškovem domu. Radoška skupnost z veliko vnemo pripravlja celodnevni program. Višek dneva pa bo gotovo predstavitev muzikala Kerigma.

Objavili smo že pogovor z avtorjem muzikala, prof. Martinom Sušnikom. Zelo pomembno delo pa imata tudi režiserja, Marta Selan Brula in Marcelo Brula. Oba sta nam rade volje posvetila nekaj časa za pogovor:

→ **Marcelo, koliko iger si že režiral? In muzikalov?**

Marcelo: Bi moral dobro pomisliti, jih ne štejem... Kerigma je tretji muzikal, ki ga režiram za odrasle igralce. Pred tem sta bila Fantom iz Opere in Hvalnica družine Trapp. V obliki muzikala sem prav tako režiral otroške igre, včasih kot glavni režiser včasih pa kot pomočnik režiserju. Teh je bilo kar nekaj, 6 ali mogoče še kaj več. Drugih iger pa imam tudi kar nekaj za mano, kot sem prej omenil ne pomnim točno koliko ampak gotovo jih nekaj čez 10.

→ **Koliko ljudi bo tokrat na odru? In za odrom?**

Marcelo: Nastopa 84 oseb, za odrom pa še ne vem, nikoli se ne ve. Okoli 30 jih bo, a do dneva nastopa se še ne ve, koliko jih bo še potrebno dodati. Vzdušje za odrom je čudovito. Pravi svet zase.

→ **Med nastopajočimi je zbor Ex Corde. Ustanoviteljica in dirigentka si ti, Marta. Koliko let že poje EX CORDE? Kako ste začeli in kako se je zbor razvijal skozi leta?**

Marta: Naš pevski zbor neprekinjeno poje že osmo leto. Še prej smo sodelovali s pevskimi točkami pri Slovenskih dneh: najprej v Hladnikovem domu v Slovenski vasi, naslednje leto pa v Slovenskem domu v San Martinu. Ta prva dva nastopa sta bila pripravljena samo za te prireditvi, in sicer kot skupina, ki predstavlja Slomškov dom. Lepo smo se imeli in prijetno je bilo na vajah. Opazila sem, da se je med pevci zbuja večja želja po skupnem petju. Tudi neka kemija se je ustvarjala med njimi in mojim vodstvom... In tako smo se odločili za redne vaje in priče.

Naslednje leto smo izbrali ime in dali nov pečat tej dobi kot »Pevski zbor Slomškovega doma EX CORDE«.

Vsako leto sestavimo načrt s kakim večjim nastopom. Radi sodelujemo pri glavnih praznovanjih v domu ter v skupnosti, verskih ali kulturnih. Pojemo tudi pred argentinsko publiko, ko nas povabijo.

Vsako leto je različno! Veliko pevcev poje že od začetka, manjši del pevcev pa se obnavlja leto za letom. Mladi se z navdušenjem priključujejo k zboru, nekateri odidejo za kakšen čas,

ker jim študij tako zahteva.

Marcelo, moj mož, mi pomaga pri učenju vokalne tehnike. Ko se učimo novo skladbo, on prevzame moške jaz pa ženske glasove. Potem jih združimo in jo skupaj oblikujemo.

Skozi leta smo sestavili lepo skupino prijateljev, ki se z velikim kompromisom do bližnjega uživa in deli ljubezen do glasbe in petja.

Zbor trenutno šteje 30 članov. To število je tudi bilo povprečno skozi vsa leta.

→ **Kakšno glasbo najraje izvajate? Kako izbirate repertoar?**

Marta: EX CORDE izvaja slovenske, argentinske in angleške pesmi. Tudi v latinščini kaj zapojemo. Repertoar obsega različne stile in čase.

Na izbiro skladb pa seveda vpliva kakšen bo nastop ali projekt v pripravi. Rada gledam tudi na to, da so pevci motivirani in da so jim pesmi všeč. Motivacija pri tem veliko vpliva. Radi zapojemo pesmi, ki združujejo popularno ali moderno glasbo s klasičnim stilom.

→ **Ste kot zbor že kdaj sodelovali pri kakšnem muzikalu? Pri kateremu?**

Marta: Takoj po našem začetku, že naslednje leto, je Slomškov dom praznoval svojo 50-letnico. Marcelo je imel v načrtih muzikal »Fantom iz opere«, in seveda je potreboval zbor in pevce. On je prevedel iz angleščine in španščine celo skladbo. In tako je naš zbor sodeloval pri tem velikem muzikalu.

→ **Poslali so nam kronogram vaj. Imate vajo skoraj vsak dan. Koliko vaj ste imeli?**

Marcelo: Po navadi si načrtujem vaje tako, da ne preobremenim igralcev, je pa zame in za družino to zelo naporno. Predvsem pri igratih, kjer nastopa veliko število igralcev ne vadimo kompletne igre, ampak po prizorih. Prej pa so še bralne in pevske vaje. Solisti vadijo posamezno z Marto, mojo ženo, ali pa z menoj, potem nekateri z njo vadijo petje, jaz pa postavljam pesmi na oder. Na vprašanje koliko je bilo vaj, težko odgovorim, a lahko rečem, da sem jaz imel vaje v zadnjih 3 mesecih skoraj vsak dan. V mesecu novembru, kot si videl na kronogramu imamo pa vajo vsak dan, z izjemo 3 dni teden pred nastopom. Če seštejemo jih bo čez 100! Skupnih vaj z vsemi nastopajočimi pa samo 2 in generalka.

Marta: Vaj še nisem štela... Veliko jih je bilo! Meseca avgusta je zbor začel z vajami. Imeli smo skupinske vaje, po glasovih in tudi posamezne. Zadnje tedne, ko je zbor že postavljen na odru, pa vadi kar trikrat na teden.

→ **Katere so bile največje zahteve in težave te režije?**

Marcelo: Moram priznati, da je to delo najtežje od vseh kar sem jih do zdaj pripravil. Najprej zato, ker je avtor te skladbe med nami. Ni lahko, ker ne veš če je to, kar postavljaš na oder, kar si je avtor zamislil. Martin nama je dal svobodo, da lahko zamenjava ali pa narediva kar se nama zdi najbolje. Nisem delal večjih sprememb, samo nekaj besedila sem moral črtati, drugače je pa vse tako, kot nam je Martin izročil. Po drugi strani je tematika. Veliko je bilo pisanega, veliko iger, filmov, nastopov... za nas kot verni kristjani to ni ena zgodba več, je muzikal o zadnjih dneh življenja, trpljenja in vstajenja našega Odrešenika!

Rad berem, zgodovinske knjige so mi zelo pri srcu, doba Rimskega Imperija, me najbolj vleče. Za to delo sem ogromno prebral, gledal ve-

liko filmov/dokumentarcev in pregledal zgodovinske študije. Želim pokazati čim bolj pristno, tako kot mislim, da je bilo. Muzikal je zelo zahteven v vsem. Glasba je enkratna, čudovita. A hkrati zelo zahtevna. Igralci morajo biti koncentrirani bolj kot pri drugih igratih. Spremljava je snemana, to pomeni, da mora igralec/pevec izvesti skladbo brez napak, drugače težko pride nazaj. Če bi spremljavo izvajali v živo, bi lahko marsikaj naredili po svoje, inštrumenti bi nas pa spremljali, tako morajo pevci »spremljati« inštrumente.

Težava, če temu lahko tako rečem, je tudi v tem, da ima večina ljudi o vlogah že svoje »stereotipe« in vsak že nekako ve, kako bi moralo biti. Vsak ima v svoji glavi figuro in nastop Jezusa, Marije, apostolov, Pilata, velikih duhovnikov... a morda drugače, kot si jih predstavljam jaz. Igralci so zelo poslušni za režijo, sprejemem pa tudi to, kar vsak želi pokazati ali povedati. Tokrat je med samimi igralci kar nekaj režiserjev in rad sprejemem njihove nasvete. Saj s tem obogatimo našo predstavo.

Rad bi omenil, da naju je Martin poklical že takrat, ko je imel Kerigma žele v mislih in naju vprašal, če sva pripravljena postaviti muzikal na oder, da ga ne bi zaman pisal. Počlašena sva bila in rade volje sprejela prve melodije muzikala. A že zdaleč nisem pričakoval, da bo potrebnih toliko igralcev! Težko je bilo izbrati glavne igralce, še posebno tiste ki tudi pojejo. Poslušal sem jih večkrat, prosil naj zapojejo to, ali ono... pa če so glasovi usklajeni za duet, tercet ali kvartet... skratka, da imajo tak izgled, kot ga vloga zahteva. Mislim, da sem dobil pri vsakem to kar sem iskal, med nami je ogromno talentov, samo najti jih je treba! Večkrat čutimo, da se dandanes ljudje težko kompromitirajo, a našel sem skupino, ki krasno dela, in za katero se je lepo žrtvovati.

→ **Je ta muzikal za zbor kakšen poseben izziv? V čem?**

Marta: Nedvomno! Največji izziv je ta, da je avtor, Martin Sušnik, napisal skladbo za zbor EX CORDE. Zaupal je Marcelu režijo, meni pa vodstvo petja.

Ker je spremljava že snemana, mora zbor do sekunde točno zapeti. Koncentracija je zelo važna, ker se dinamika na odru spremeni. Tam si mora vsak pevec, ki je tudi igralec, ustvariti svojo osebnost ter primerno interpretirati.

Je tudi nekaj »posebnih akordov« v tej Kerigmi, ki so nam zelo všeč, a smo se morali kar nekaj časa truditi, da smo jih lahko zapeli.

→ **Gotovo imate tudi tehnične izzive in težave pri muzikalu. Kateri so bili in kako ste jih rešili?**

Marcelo: Preveč nočem vnaprej povedati... Najtežje je uprizoriti križev pot in križanje. Upam, da smo dobro rešili, to nam boste potem povedali...

Tehnične težave kot take pa so povezane s glasbo in zvokom. Moramo dobro slišati glasbo in se dobro med seboj poslušati, da zajamemo pravi ton in prav tempo. Glede vstopov in taktov smo to rešili tako, da bomo postavili Marto nekam skrito med sceno... da nam bo lepo mahala.

→ **Mislite ponoviti Kerigmo? Kje in kdaj?**

Marcelo: Nimamo datumov za ponovitev muzikala. Kar škoda je toliko vaj in dela za eno samo predstavo. Če bo odziv publike dober

morda lahko ponovimo drugo leto za Veliki teden, a o tem še nismo govorili.

→ **Nam lahko povesta kakšno anekdoto z vaj?**

Marta: Med vajami je veselo vzdušje. In vedno se zgodi kaj takega, kar nas spravi v smeh! Največkrat so to dialogi med pevci enega glaslu, ki »hecajo« drugo skupino, češ, da so boljši, ker so bili pohvaljeni. Drugič so pa na vrsti tisti, ki vedno pozabijo, kar je bilo že naučeno in se ta pomota ponavlja. Seveda, toliko vztrajamo, da pravilno zapojemo!

Tematika tega opusa zahteva posebno vzdušje, tudi neko introspektivno premišljevanje.

Z vajami za Kerigmo smo začeli takoj po končanem Cafe Concertu, to je festival, ki ga je zbor že tretjič organiziral in je namenjen predvsem pop ali jazz glasbi. Zbor in gostujoče skupine ter solisti smo izvajali pesmi XX. in XXI. stoletja, »moderne pesmi«, bi rekli starejši. Največ v angleščini. Festival je bil tudi iz organizacijske plati precej zahteven, zbor je poleg lastnega nastopa imel na skrbi tudi splošno organizacijo. No, in iz tega vzdušja neonskih luči in vselega ritma smo kar brez presledka vstopili v produkcijo muzikala z religiozno vsebino, osredotočenega na dogodke Velikega tedna, ki naj bo v roku treh mesecev na odru... Brez resnične dobre volje in kančka humorja iz strani vseh sodelujočih je tak načrt neizvedljiv. Mislim, da se bomo šele po predstavi zares zavedli, kaj Kerigma pomeni za naš zbor, za naš Slomškov dom in za vso slovensko skupnost.

Marcelo: Pri vajah se imamo lepo, tudi zabavamo se in smejemo. Pri takih intenzivnih predstavah si moramo dopustiti čas za šalo in smeh. Vedno se kaj zgodi, je scena - ne bom povedal katera, da ne zatožim igralca -, pri kateri težko pridejo do konca pogovora... prvič jim je šlo na smeh, in od takrat se samo pogledajo in se že smejejo.

Zadnje nedelje smo imeli prvo vajo z vsemi nastopajočimi. Za nekatere je bila to prva vaja in niti niso točno vedeli, kaj se v vsakem trenutku pravzaprav dogaja... naj bi pazili, da množica ne pride do »sodnika«, a vpitja in prerivanja je bilo preveč, nastal je splošen smeh in vsa potrebna napetost je izginila.

→ **Zdaj pa res vemo veliko več o muzikalu, ki ga tako skrbno pripravljate. Bi rada še kaj dodala?**

Marcelo: Če mi dovoliš, bi dodal še to. V veliko čast si štejem, da je Martin Sušnik pomislil name in na Marto, da pripraviva ta opus! Martina poznam že od otroških let, ko je on hodil v Cordobo na kolonijo sem jaz bil njegov voditelj. Vedno je bil poseben, zlat človek. Danes moram reči, da je pravi genij! Ni dvoma, da »normalna oseba« ne more imeti v glavi česa takega. Ima čudoviti talent, in ga je delil z nami. Upam, da mu bomo na višini! Zahvalim se mu tudi zato, ker so bile vaje na en način za nas vse kot duhovne vaje. Veliko truda, časa in dela smo vložili. Vsaka minuta nam je že poplačana, ker, kakor je sam Martin zapisal: Vse to je zato ker »Tvojo smrt oznanjamo Gospod, in tvoje vstajenje slavimo!«

Hvala, Marta in Marcelo, za dragocen čas, ki sta si ga vzela za pogovor. Predvsem pa neizmerna hvala za ves trud, ki ga vlagata v režijo tega muzikala!

Jože Jan

KOLEDAR

24. novembra
Rifa in večerja v Našem domu San Justo

24. novembra ob 10:00
Mašniško posvečenje g. Pavla Erjavca
Stolnica v Avellanedi

24. novembra ob 20:00
Evropski večer v Carapachayu

25. novembra
Slovenski dan v Slomškovem domu

25. novembra ob 11:00
Nova maša g. Pavla Erjavca
Fara Cristo Salvador, Cavia 900 esq. Raúl
Alfonsín, Monte Chingolo - Lanús Este

1. decembra ob 09:30
Zaključek pouka v Jegličevi šoli –
ABC po slovensko
Slovenska hiša

2. decembra ob 11:30
Ponovitev Nove maše g. Pavla Erjavca
v Našem domu San Justo

8. decembra ob 10:00
Prvo sveto Obhajilo otrok slovenskih šol
Slovenska hiša

15. decembra ob 20:00
Kulturni večer SKA
Slovenska hiša

Kaj imamo

Kakšna vročina!

Če se boste v teh dneh kakšnemu slovenskemu govorniku pritožili, da imate vročino, vam bo namesto hladne pijače v senci predlagal paracetamol in vam prinesel termometer. Tako namreč v slovenščini povemo, da imamo povišano telesno temperaturo (nad 37 stopinj Celzija). Želimo vam torej, da je nimate, peklensko vroče poletne dneve pa preživite čim bolj zdravi.

Ne imejte strahu, tudi mraza ne

Prav tako ne poskušajte imeti žeje in lakote. Vsaj ne v slovenščini.

Našteti samostalniki so namreč v tej v drugačnih stalnih besednih zvezah, kot ste jih morda navajeni v španščini. Dobesedno prevajanje stalnih besednih zvez nas lahko pošteno zavede.

Imam strah **Strah me je.**

Imam mraz **Zebe me.**

Imam žejo/lakoto **Žejen/žejna sem.
Lačen/lačna sem.**

Po drugi strani pa seveda lahko pomislimo na veliko drugega, kar v slovenščini vendarle »imamo«.

Prav imamo, ko rečemo, da imajo tatovi dolge prste. Če imamo koga na očeh, lahko hitro ugotovimo, ali ima kaj za bregom, torej ali kaj skriva ali naklepa.

Nimamo pojma, zakaj sosed nima dna, ko gre za vino. Vsak konec tedna ga ima pod kapo, v ponedeljek ima vedno mačka. Ima pa dober nos (občutek) za posle!

Za nekoga, ki odloča o vsem, pravimo, da ima glavno besedo ali da ima vse niti v svojih rokah. Če imate kaj v malem prstu, to resnično dobro poznate ali obvladate.

Ni slabo, če imate kdaj krompir – pa ne le v shrambi. To pomeni le, da vas je doletel nepričakovano dober, uspešen izid.

Ni posebno spreten ali deloven, kdor ima dve levi roki. Žalljivo je reči, da ima kdo kurjo pamet. Nasprotje tega je, da ima kdo v glavi kaj soli, je torej bistroumen, pameten.

Ljudem godi, če slišijo, da imajo glavo ali srce na pravem mestu, kar pomeni, da ravnajo premišljeno in spretno oziroma da so usmiljeni ali pogumni.

Ne nazadnje: še dobro, da tako v španščini kot v slovenščini imamo srečo. Ne pozabimo svojim najbližjim kar največkrat povedati, kako zelo jih **imamo radi**.

Maja Kračun

DOBILI SMO PISMO IZ ŠVEDSKE

ŠVEDSKA KONCEM LETA 2018

Zlati jubilej Orfeuma iz Landskrone so rojaki z raznih krajev Švedske praznovali v soboto 6. oktobra 2018 z zahvalno sv. mašo ob 12.30 v župnijski cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Landskrone. Pri tem slovesnem in zahvalnem bogoslužju, ki ga je vodil narodni dušni pastir Zvone, je sodeloval s petjem Kvartet Krt, ki je za to priložnost imel s sabo še spremljavo s trompeto in s klarinetom. Lepo število navzočih je s svojo prisotnostjo in s svojim sodelovanjem povzdignilo to zahvalno bogoslužje, s prošnjo za blagoslov za nadaljnje delo in poslanstvo Orfeuma.

Popoldan ob 15. uri, oziroma malo kasne-

je pa je začel kulturni program v dvorani v Häljarpu, ki sta ga vodili Dani Stražarjeva in Ida Torkar Andersson. Kvartet Krt je, skupaj s solistoma na instrumentih v kulturnem delu srečanja popeljal rojake z narodno pesmijo skozi slovenske pokrajine. Vmes pa je nastopilo kar nekaj glasbenih skupin, ki še delujejo na Švedskem. Ker se je Orfeum bolj ali manj ukvarjal s petjem, saj se je v okviru petja zgodilo veliko lepega, CD-ji, ki so jih izdali, pa DVD z naslovom Glasbeni mostovi, projekt podprt s strani občine Ribnica na Dolenjskem in Landskrone. Čestitke in veliko uspeha pri nadaljnjem poslanstvu.

Zvone Podvinski

»Za zdaj pa ostanejo vera, upanje, ljubezen, to troje.
In največja od teh je ljubezen.«

1 Kor 13,13

Žalostni sporočamo, da je utrujena dolgotrajne, nezadržno napredujoče bolezni, 7. novembra 2018, prav na obletnico nepovratnega odhoda svoje najstarejše hčerke, v Božjem naročju našla večni počitek

† IRENA FAJDIGA roj. ZAJEC

Pogrešali bomo njeno razumevajočo, radodarno, brezpogojno toplino, ki je niti bridkosti tragičnih, nerazumnih življenjskih okoliščin niso uspeli prizadeti. Globoko hvaležni smo vsem, ki ste jo prijazno in skrbno spremljali, s svojo ustrežljivostjo ji lajšali dneve ter se nazadnje prišli od nje posloviti. Posebej hvaležni smo tudi gospodu Franciju Cukjatiju, ki ji je v spremstvu gospoda Franceta Zurca vztrajno prinašal tolažbo svetega obhajila, z maševanjem ob krsti pa sklenil naše slovo od ljube nam pokojnice.

Žalujoči:

hčerka Irenka z možem Tonetom | sinova Pavel z ženo Liliano in Jurij z ženo Alejandro
sestri Vida in Metka z družinama | nečak Tone z ženo Mirto
vnukinje Andrejka, Tatjana, Sonja, Pavla, Maja in Ivana | vnuki Niko, Pavel in Andrej
ter ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Ljubljana, Škofja Loka, Piran, Žiri

70-LETNICA DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA | 57. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA | 63. SLOVENSKI DAN

»BODI V SVOJI BESEDI RESNIČEN, V DEJANJU PA PRAVIČEN«
BL. ANTON MARTIN SLOMŠEK

NEDELJA 25. NOVEMBRA 2018

- 11.00** zbiranje gostov, pozdrav in dviganje zastav
- 11.30** sveta maša
- 13.00** otvoritev likovne razstave
- 13.30** prijateljsko kosilo
- 17.30** v dvorani Slomškovega doma: pozdravi, podelitev priznanj; slavnostna govornica: ga. Alenka Prijatelj

VELIKOTEDENSKI MUZIKAL

kerigma

Avtor: Martin Sušnik

Režija: Marcelo Brula in Marta Selan Brula

Po predstavi: druženje ob glasbi skupine Km43.

Na vrtu stojnice vseh naših domov z bogatimi izdelki.

Prijave za kosilo: slomskovdom.rm@gmail.com

Castelli 28, Ramos Mejía, Buenos Aires, Argentina

OSEBNE NOVICE

† SMRTI

V nedeljo, 11. novembra 2018, je umrl **p. France Burja**, frančiškan.

Po božje plačilo je 7. novembra odšla gospa **Irena Fajdiga roj. Zajc**, stara 88 let.

Naj počivata v miru!

»Prihajam Gospod,
da izpolnim tvojo voljo.«

Heb 10, 9

Dragi bratje in sestre: Z velikim veseljem vas vabim k sveti daritvi, med katero mi bo g. škof msgr. Rubén Oscar Frassia podelil duhovniško posvečenje.

PAVEL ALBERT ERJAVEC

Sobota, 24. novembra 2018 ob 10. uri
Stolnica v Avellanedi, San Martín 745, Avellaneda

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

OBLAK
ABERTURAS

Priloga s slikami

MLAD ZMERAJ LAHKO OSTANEŠ

50. Mladinski dan v San Martinu in 66. Skupni mladinski dan

PRED SLOVENSKIM DNEVOM KERIGMA

NAŠI ŠPORTNIKI

Nogometaš Andrej Vombergar

